

Abstrakt

Kolektivní žaloby ve vybraných právních systémech z pohledu ochrany spotřebitele

Práce je věnována tématu kolektivních žalob v nové právní úpravě na úrovni EU (obsažené ve Směrnici 2020/1828 o zástupných žalobách¹) a ve vnitrostátních právních úpravách ve vybraných členských státech EU – těmi jsou Česká republika, Polsko a Portugalsko. Cílem práce je prověřit a zhodnotit, která právní úprava kolektivních žalob na náhradu škody je ve vybraných členských státech EU pro spotřebitele nejpříznivější a poskytuje tak spotřebitelům největší míru právní ochrany. Přičemž v případě České republiky je předmětem zkoumání právní úprava obsažená v Návrhu zákona o hromadném řízení,² který doposud nebyl přijat v platnost. Současně práce zkoumá, zda Směrnice o zástupných žalobách vůbec poskytuje členským státům EU právní rámec umožňující nastavení vnitrostátní právní úpravy kolektivních žalob právě co nejvstřícněji vůči spotřebitelům.

Struktura práce je členěna do 9 kapitol. Po Úvodu následuje kapitola 2, jež na začátek přibližuje některé základní pojmy, jako např. kolektivní žaloba, systém opt-in a opt-out atp., v oblasti kolektivních žalob, se kterými je dále pracováno v následujících kapitolách.

Kapitola 3 přibližuje metodologii výzkumu právní úpravy kolektivních žalob na úrovni EU, jakož i ve vybraných členských státech EU. Konkrétně vybírá a popisuje vhodná hodnotící kritéria, dle kterých jsou vybrané právní systémy kolektivních žalob následně v práci posuzovány. Hned několik aspektů se například týká vytváření příznivého finančního prostředí pro spotřebitelské organizace při podávání kolektivních žalob. Dále lze zmínit způsob připojení spotřebitelů ke kolektivní žalobě nebo možnost zastoupení spotřebitelů spotřebitelskou organizací v kolektivním řízení.

Kapitoly 4-8 představují těžiště této práce. Kapitola 4 zkoumá právní úpravu vybraných aspektů kolektivních žalob na úrovni samotné EU. Kapitoly 5-7 analyzují konkrétní právní úpravu vybraných aspektů kolektivních žalob vybraných členských států EU. V závěru každé kapitoly 4-7

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1828 o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů a o zrušení směrnice 2009/22/ES [2020] OJ L 409/1 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020L1828&from=cs>.

² Návrh zákona o hromadném řízení. In: *odok* [online]. Prosinec 2022 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://odok.cz/portal/veklep/material/KORNCMALVTYM/>.

je obsaženo krátké shrnutí a zhodnocení právního stavu institutu kolektivních žalob v soukromoprávním vymáhání práva z hlediska vstřícnosti právní úpravy vůči spotřebitelům.

Ucelené shrnutí a hodnocení dílčích závěrů je obsaženo v kapitole 8. Zbývá pak poslední kapitola 9 obsahující Závěr, který shrnuje výsledky provedeného zkoumání a poskytuje kritické hodnocení dosavadního stavu vybraných právních systémů v oblasti kolektivních žalob na náhradu škody z hlediska vstřícnosti vůči spotřebiteli.

Klíčová slova:

kolektivní odškodnění v EU, kolektivní žaloby, ochrana spotřebitele